

ЗАКОН

О ОТПИСУ КАМАТЕ НА ДОСПЕЛЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ОДРЕЂЕНИХ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, обим и поступак отписа обрачунате а неплаћене камате на обавезе које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2011. године (у даљем тексту: камата) по основу јавних прихода, и то:

- 1) пореза на доходак грађана, укључујући и порез на приходе од самосталне делатности;
- 2) пореза на добит правних лица;
- 3) пореза на пренос апсолутних права;
- 4) пореза на наслеђе и поклон;
- 5) пореза на промет;
- 6) пореза на регистровано оружје;
- 7) пореза на фонд зарада;
- 8) пореза на финансијске трансакције;
- 9) доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;
- 10) доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености.

Члан 2.

Право на отпис камате на обавезе по основу јавних прихода из члана 1. овог закона (у даљем тексту: обавезе) остварује се на основу захтева (у даљем тексту: захтев) обвезника, односно лица одговорног за испуњење обавезе обвезника (у даљем тексту: подносилац захтева), који се подноси по испуњењу услова прописаних овим чланом, најкасније до 30. јуна 2013. године.

Уз захтев се подноси документација из које произлази да су испуњени прописани услови за отпис камате.

Садржину и образац захтева из става 1. овог члана ближе уређује министар надлежан за послове финансија.

Захтев се подноси посебно за сваку врсту обавеза из члана 1. овог закона, Пореској управи – организационој јединици код које се подносилац захтева задужује обавезама за које захтева отпис камате.

Подносилац захтева који је, према обиму својих пореских обавеза, сврстан у велике пореске обвезнике, за обавезу за коју се задужује код Пореске управе – организационе јединице надлежне за велике пореске обвезнике, захтев подноси тој организационој јединици.

Отпис камате у складу са овим законом, врши се подносиоцу захтева – резиденту Републике Србије, који је:

- 1) до дана подношења захтева на прописане уплатне рачуне јавних прихода уплатио обавезу из члана 1. овог закона (у даљем тексту: главни дуг)

за коју подноси захтев за отпис камате, као и трошкове поступка принудне наплате по основу те обавезе – ако је поступак принудне наплате покренут;

2) на прописане уплатне рачуне јавних прихода уплатио главни дуг по основу обавезе из члана 1. овог закона за коју подноси захтев за отпис камате, као и споредна пореска давања по основу те обавезе, доспеле за плаћање од 1. јануара 2012. године до дана подношења захтева за отпис камате.

Обавезе из члана 1. овог закона доспеле до 31. децембра 2011. године, чије је плаћање одложено, сматраће се обавезама које су доспеле до 31. децембра 2011. године, у односу на камату на обавезе, односно рате обавеза, која до дана ступања на снагу овог закона није плаћена.

Обавезе из члана 1. овог закона доспеле до 31. децембра 2011. године, за чију је наплату покренут поступак принудне наплате, сматраће се обавезама које су доспеле до 31. децембра 2011. године, у односу на камату која до дана ступања на снагу овог закона није плаћена.

Члан 3.

Подносиоцу захтева отписаће се камата за обавезе доспеле до 31. децембра 2011. године, за које је поднео захтев, ако је испунио услове из члана 2. овог закона.

Члан 4.

Право на отпис камате утврђује се решењем надлежног пореског органа, у складу са законом.

Начин и поступак за остваривање права на отпис камате у складу са овим законом ближе ће уредити министар надлежан за послове финансија.

Пореска управа води евиденцију о остваривању права у складу са овим законом и стара се о спровођењу овог закона.

Члан 5.

Прописе из члана 2. став 3. и члана 4. став 2. овог закона министар надлежан за послове финансија донеће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 8. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује порески систем и систем у области социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење овог закона садржан је у потреби стварања правног основа за могућност отписа обрачунате а неплаћене камате на обавезе по основу одређених јавних прихода, које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2011. године.

На овај начин омогућава се, с једне стране, привреди и предузетницима, односно физичким лицима, да се растерете у односу на неплаћену камату за обавезе доспеле до 31. децембра 2011. године, како би били у могућности да ефикасније измирују текуће обавезе, чиме се уједно стварају услови за оживљавање и развој привреде и предузетништва. С друге стране, остваривање права на отпис камате условљава се измирењем главног дуга доспелог до 31. децембра 2011. године, трошкова принудне наплате пореза – уколико је поступак принудне наплате покренут, као и измирењем обавезе доспеле од 1. јануара 2012. године укључујући и споредна пореска давања - за обавезу за коју се отпис камате тражи, на који начин се ствара основ за процесно једноставнију и бржу наплату заосталих дугова.

Имајући у виду да је реч о одступањима од стандардне пореске структуре, који умањују износ наплаћених прихода који се могу уводити само законима којима се уводи одговарајући порез, сагласно одредби члана 2. тачка 22. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11), нису разматране могућности да се проблеми које овај општи акт треба да реши, реше и без његовог доношења.

Поред тога, уређивањем ове материје Законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој пореско-правној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се увођење правног основа за уређивање услова, обима и поступка отписа обрачунате а неплаћене камате на обавезе по основу одређених јавних прихода које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2011. године. Отпис камате омогућио би се за следеће јавне приходе: порез на доходак грађана, укључујући и порез на приходе од самосталне делатности; порез на добит правних лица; порез на пренос апсолутних права; порез на наслеђе и поклон; порез на промет; порез на регистровано оружје; порез на фонд зарада; порез на финансијске трансакције; за доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, као и за доприносе за обавезно осигурање за случај незапослености.

Уз чл. 2. до 5.

Предлаже се да се отпис камате, за обавезе из члана 1. овог закона, може извршити само обвезнику, односно лицу одговорном за испуњење

обавезе обвезника (у даљем тексту: подносилац захтева) – резиденту Републике Србије (правном лицу, предузетнику, односно физичком лицу) који испуни услове прописане овим законом, и то:

- да је, до дана подношења захтева, на прописане уплатне рачуне јавних прихода, уплатио главни дуг по основу обавезе за коју подноси захтев за отпис камате и трошкове принудне наплате пореза – ако је поступак принудне наплате покренут;

- да је на прописане уплатне рачуне јавних прихода, уплатио обавезе из члана 1. овог закона и споредна пореска давања (камату и трошкове поступка принудне наплате) по основу тих обавеза, доспеле за плаћање од 1. јануара 2012. године до дана подношења захтева за отпис камате, за које подноси захтев за отпис камате.

Предлаже се да се право на отпис камате остварује на основу захтева који се подноси по испуњењу прописаних услова, најкасније до 30. јуна 2013. године, са документацијом из које произлази да су прописани услови испуњени.

Предлаже се да се ово право може остварити, уз испуњење прописаних услова, и за:

- камату на обавезе које су доспеле до 31. децембра 2011. године чије је плаћање у складу са законом одложено;

- камату на обавезе које су доспеле до 31. децембра 2011. године за чију је наплату покренут поступак принудне наплате.

Начин и поступак за остваривање права ближе ће уредити министар надлежан за послове финансија.

Уз члан 6.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење Закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине (пречишћен текст - „Службени гласник РС”, број 20/12).

Доношење овог закона по хитном поступку потребно је како би се предложена решења што пре применила и на тај начин створили повољнији услови за измирење обавеза по основу одређених јавних прихода од стране обвезника, односно исплатилаца прихода који су у доцњи и, с тим у вези, за уредније измиривање њихових текућих обавеза. На овај начин се омогућује отклањање штетних последица по резидентне обвезнике: привреду, предузетнике и физичка лица, које би произвела принудна наплата тих неплаћених јавних прихода.

VI. ЕКОНОМСКИ ЕФЕКТИ

На обавезе по основу јавних прихода које нису измирене о доспелости, обрачунава се и плаћа камата у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

Доношењем овог закона створио би се правни основ да се подносиоци захтева – резиденти (правна лица, предузетници, физичка лица), који измире главни дуг доспео до 31. децембра 2011. године и трошкове принудне наплате – ако је поступак принудне наплате покренут, као и укупне обавезе по том основу доспеле од 1. јануара 2012. године, ослободе плаћања камате. Иако оваква мера значи одређени губитак у јавним приходима, оцењује се да је у довољној мери стимулативна за фискално растерећење подносилаца захтева обавезама из претходног периода, чиме се стварају услови за развој привреде и предузетништва (неоптерећених заосталим фискалним дуговима по основу одређених јавних прихода), као и за процесно једноставнију и бржу наплату заосталих дугова.

На основу података Пореске управе, ефекат отписа камате применом Закона био би око 20 милијарди динара.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону

Закон ће имати позитиван утицај на:

1) подносиоце захтева за отпис камате по основу одређених јавних прихода, јер се ствара правни основ да неизмирене обавезе измире под повољнијим условима;

2) подстицај у развоју предузетништва и привреде, јер се стварају услови да се фискалним растерећењем по основу доспеле неплаћене камате, средства потребна за те намене усмере на развој тих делатности.

2. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Примена закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди.

3. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Навели смо да примена закона неће изазвати додатне трошкове.

4. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Закон се односи на фискално растерећење одређених постојећих субјеката, а не доноси се и не уређује питања која би се односила на стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Овај закон је у поступку припреме достављен одређеним надлежним министарствима и другим органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове.

6. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија – Пореска управа надлежна је за спровођење Закона и за његову уједначену примену на територији Републике.